

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

TEMYZ EDENLER : 1- **(DAVALI)** : Tarım ve Orman Bakanlığı

UETS Kodu: 35756-96579-88181 (E-Tebligat)

VEKİL : Hukuk Müaviri Sakine Çoalan

2- **(DAVALI YANINDA MÜDAHL)** : Tekirdağ Valiliği

VEKİLLER : Av. Ali Gümü, Av.brahim Pehlivan

UETS Kodu: 16805-08787-69519 (E-Tebligat)

KARŞI TARAF (DAVACI) : TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

VEKİL : Av. Zühal Sirkecioğlu Dönmez

UETS Kodu: 16001-00858-92394 (E-Tebligat)

DAVACI YANINDA MÜDAHL : Hüseyin Orhan

VEKİL : Av. Akın Gülbahar

UETS Kodu: 16962-69082-52822 (E-Tebligat)

STEMİN KONUSU : Tekirdağ 1. derece Mahkemesinin 27/02/2020 tarih ve E:2019/1281, K:2020/474 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Tekirdağ ili, Süleymanpaşa İlçesi, Karahisarlı, Nusratlı ve Yağcı Köyleri sınırları içerisinde yer alan mutlak tarım ve özel ürün arazilerinden oluşan 410,4 hektarlık alanın, Tekirdağ Merkez Organize Sanayi Bölgesi kurulması amacıyla tarım dışı kullanımına izin verilmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 14/11/2013 tarih ve 3987 sayılı tebliğinin iptali istenilmektedir.

İk Derece Mahkemesi kararının özeti: Tekirdağ 1. derece Mahkemesinin 24/12/2014 tarih ve E:2014/591, K:2014/1347 sayılı kararıyla;

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun konu ile ilgili düzenlemelerine dayanılarak, uyuşmazlık konusu alanın 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planında "Tarım Alanı", 1/25.000 ölçekli Tekirdağ ili Çevre Düzeni Planında kısmen "Tarımsal Nitelikli İl Öncelikli Korunacak Alan", kısmen de "Mera Alanı" hakim kullanım fonksiyonlarına ilişkin gösterimleri ifade eden lejant ile düzenlemeleriyle tanımlandığı,

Anılan planların açıklama raporları ve plan notlarında, Tekirdağ geneline yönelik olarak, yeni sanayi alanları açılmasının engellenmesi, tarım topraklarının korunması, yeni açılacak sanayi tesislerinin planlı ve boş durumdaki sanayi alanlarına yönlendirilmesi, sanayi gelişiminin mevcut planlı sanayi alanlarıyla sınırlandırılması ve sadece dağınık haldeki sanayi tesislerinin bir araya getirilmesi amacıyla Organize Sanayi Bölgesi (OSB)

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

kurulabilmesine yönelik stratejilerin belirlendi i,

Aynı davacı tarafından, 1/25.000 ölçekli Tekirda li Çevre Düzeni Planının iptali istemiyle açılan ve Mahkemelerinin E:2011/1428 sayılı dosyası kapsamında, mahallinde yaptırılan ke if ve bilirki i incelemesi neticesinde hazırlanan raporda; Ergene havzası ve çevresinde yapılan çevre düzeni planlarının asıl amacının kontrolsüz geli en sanayile meden kaynaklanan çevresel sorunların giderilmesi ve bölgenin en büyük potansiyeli olan tarımın önemli seviyelere çıkarılması oldu u, ülkemiz topraklarının ancak 1/3'lük bölümünde tarımsal üretim yapılabildi i, bu durumun tarım dı ı amaç için alternatif alan bollu unu ve tarım arazilerinin kıtlı nı gösterdi i, 5403 sayılı Kanun'un tarımı korumak ve ülkemizin gıda egemenli ini sa lamak amacıyla çıkarıldı ı, mutlak, özel ürün ve dikili tarım arazilerinin ve hatta tarımsal bütünlük gösteren marjinal tarım arazilerinin hiçbir ekilde tarım dı na çıkarılmaması gerekti i, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında yer alan verilere göre Tekirda linin yakla ık 4805,5 ha planlı ama yapıla mamı sanayi alanına ve 4164 ha mevcut sanayi alanına sahip oldu u, bu nedenle 1/25.000 ölçekli Tekirda li Çevre Düzeni Planında, planlı ama yapıla mamı sanayi alanlarının, plansız sanayilerin ta ınma ko ullarına ba lı olarak, alt ölçekli planlarda sanayi alanları ya da tarımsal nitelik kazandırılacak alanlar olarak düzenlenmesinin öngörüldü ü hususlarının ifade edildi i,

Öte yandan, Barbaros Mahallesinde kurulması planlanan yeni limana hizmet vermesi ya da limandan hizmet alması amacıyla mutlak tarım arazileri üzerinde kurulması planlanan OSB'nin, yine limandan hizmet alabilecek ekilde Büyük ehir olan Tekirda sınırları içerisinde ba ka bir yerde de kurulabilmesinin önünde hiçbir engelin bulunmadı ı, bu hususun ayrıca, alternatif alan de erlendirmeleri yapılırken sadece liman ile kurulması planlanan OSB arasındaki mesafenin de il, il sınırları içindeki sanayi alanları ve tarımsal amaç dı ı kullanılabilecek di er arazilerin hesaba katılmasına olanak sa layaca ı,

Dava konusu alanla ilgili olarak hazırlanan Etüt Raporunda, etüt sahasının yöre ve ülkemiz açısından önemli tarım arazilerinden oldu u, araziye yapılacak OSB ile arazinin tarımsal bütünlü ünün bozulmayaca ının dü ünüldü ü beyan edilmesine ra men gerek l Toprak Koruma Kurulu kararında gerekse de dava konusu i lemde, arazinin tarımsal bütünlü ünün bulunmadı ı yolundaki bir kabulde karar verildi inin görüldü ü,

Kural olarak mer'i mevzuat hükümleri uyarınca korunması gereken alanların OSB kurulması amacıyla yer seçim incelemesine alınamayaca ı, ancak daha üstün bir kamu yararının gerektirmesi halinde ve üstün kamu yararına ili kin faaliyetin yürütülebilece i alternatif bir alan bulunmaması halinde, korunması gereken tarım arazilerinin, amaç dı ı kullanımına izin verilebilece i,

Somut olay bu yönüyle ele alındı ında; öncelikle korunması birinci derecede öncelikli tarım topra ı üzerine OSB kurulmasıyla sa lanacak faydanın, yöre ve ülkemiz açısından gıda gereksiniminin kar ılanması yanında ülkemizin gıda egemenli ini sa laması yönleriyle önem arzeden 410,4 (Mahkeme kararında sehven 426 yazıldı ı anla ılmı tır) hektarlık tarım

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

topra ının feda edilmesini gerektirecek düzeyde üstün bir kamu yararına yol açıp açmayacağı, sonrasında OSB'nin kurulmasını sağlamak adına bu tarım topra ının yok edilmesinden başka bir alternatif bulunup bulunmadığı, diğer alternatifsizliğe liman ile OSB arasındaki mesafenin yol açtığı düşünüyorsa, zaten tarım dışı amaçlarla kullanılan OSB kurmaya elverişli alanlar ile liman arasındaki mesafede katlanılacak ulaşım ve zaman maliyetlerinin, korunması gereken tarım topra ının yok edilmesini zorunlu kılacak büyüklükte olup olmadığı sorularının cevaplanması gerektiği,

Bu durumda; idarece gönderilen plan paftası üzerinde işaretlenmiş OSB alanlarının Barbaros Mahallesi'ndeki Asyaport Limanına uzaklığının en fazla 45 km, uyuşmazlık konusu tarım arazisinin ise 6 km olduğunu, söz konusu OSB'lerin D100, D110, D555 gibi devlet karayollarıyla ulaşım olanakları üzerinde yer aldığı, dolayısıyla tercih edilen tarım arazisinin bu OSB'lere nazaran ulaşım ve maliyetleri yönüyle sadece ve en fazla 35 km'lik bir avantaj sağlayabileceği, bu avantajın ise ülkemiz açısından kıt olduğunu belirtilen tarım topraklarının yok edilmesini gerektirecek nitelikte önem arzeden bir kamu yararına yol açmasının mümkün olmadığını, dolayısıyla yer seçiminde uyuşmazlık konusu tarım arazilerini alternatifsiz kıldığı belirtilen mesafe artının alternatif alan değerlendirilmesi yönünden tek başına yeterli bir kriter oluşturmadığı,

Öte yandan 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planında mevcut OSB'lerdeki ortalama doluluk oranının %71,20 olduğunu belirtildiğinden, OSB'ler dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında sanayi yatırımlarına izin verilebilmesi için gerekli %75'lik sınır artının da olduğunu,

Bunun yanında, gerek mevcut OSB'ler arasında sanayi yatırımlarının yönlendirilebileceği boş alanlar olması, gerek Tekirdağ ilinde mevcut planlarda sanayi kullanımına ayrılmış fakat OSB içinde bulunmadığı için sanayi yatırımlarına izin verilmeyen yapılaşmamış alanların bulunması kapsamında, kurulmak istenen Tekirdağ Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilecek sanayi yatırımlarının mevcut OSB'lerdeki boş alanlara yönlendirilip yönlendirilmeyeceği yahut OSB dışında kalan ve alt ölçekli mevcut planlarda sanayi kullanımına ayrılmış halde henüz yapılaşmamış alanların arazi toplulaştırılması suretiyle elverişli bir bölgede toplanıp OSB kurma olanakları değerlendirilmeden yapılan bir alternatif alan araştırmasının eksik bir araştırma niteliği taşıyacağı,

Dolayısıyla eksik araştırmaya dayanan ve bu yüzden korunması birinci derecede öncelikli tarım toprağı vasfındaki dava konusu taşınmazların, tarımsal amaç dışı kullanımına izin verilmesi yolundaki dava konusu işleminde, mevzuata ve hukuka uyarlılık bulunmadığı gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir.

Daire kararının özeti: Karar düzeltme aşamasında verilen Danıştay Onuncu Dairesinin 02/07/2019 tarih ve E:2017/3404, K:2019/5216 sayılı kararıyla;

Kural olarak mer'î mevzuat hükümleri uyarınca korunması gereken alanların OSB kurulması amacıyla yer seçim incelemesine alınmasının mümkün olmadığını, ancak daha

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

üstün bir kamu yararının gerektirmesi ve üstün kamu yararına ilişkin faaliyetin yürütülebilmesi için alternatif bir alan bulunmaması halinde korunması gereken tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına izin verilebileceği,

Uyu mazlıkta, davalı idarece, tarım dışı amaçla kullanımın uygun görülebilmesi için gerekli olan alternatif alan araştırması yapıldıktan sonra Tekirdağ Merkez Organize Sanayi Bölgesi kurulması için dava konusu alandan başka alternatif alan bulunmadığı sonucuna ulaşılmışken, söz konusu alanın Tekirdağ il merkezinde bulunan Asyaport Limanına yakınlığı yanı sıra, 13/11/2013 tarihli Etüt Raporunda yer verilen arazinin karayoluna sınır olması nedeniyle tarımsal bütünlüğün bozulmayacağı tespitinden ve OSB Yer Seçim Komisyonu Raporunda dava konusu alanın OSB yapımı için uygun görülmesinden de faydalanıldığı,

Bu nedenle, davalı idarece alternatif alan bulunup bulunmadığı değerlendirilirken gerekli inceleme ve araştırmanın yapıldığı, dava konusu alandan daha uygun bir alan bulunmadığının ortaya konulduğu görüldüğünden, idare Mahkemesinin, davalı idarece yapılan alternatif alan değerlendirilmesinin yeterli olmadığı yönündeki gerekçesinde hukuki isabet bulunmadığı,

Öte yandan, idare Mahkemesi kararında, 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı hükümleri uyarınca Tekirdağ ilinde bulunan OSB'lerdeki ortalama doluluk oranının %71,20 olduğu, OSB'ler dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında sanayi yatırımlarına izin verilebilmesi için gerekli %75'lik sınır artının oluşturulması, bunun yanında söz konusu OSB'ler arasında sanayi yatırımlarının yönlendirilebileceği boş alanlar olduğu gerekçelerine yer verilmişse de; davalı idarece, 21/05/2001 tarih ve 24408 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçim Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası gereği dava konusu alan ile aynı il sınırı içerisinde bulunan OSB'lerin doluluk oranının %75 olması artının sağlandığının belirtildiği, nitekim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan "Organize Sanayi Bölgeleri Envanteri"nde Çerkezköy OSB'de toplam 362 parselden 361'inin, Malkara OSB'de toplam 50 parselden 47'sinin, Hayrabolu OSB'de ise 53 parselden 39'unun tahsisinin yapıldığı bilgilerine yer verildiği, bu verilerin davalı idarece sunulan bilgileri doğruladığı sonucuna varıldığından, Mahkeme kararının gerekçesinde bu yönüyle de hukuka uyarlık bulunmadığı,

5403 sayılı Kanun'un 13. maddesinde; Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar sebebiyle mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına imkân tanındığı, anılan plan ve yatırımların, kamu yararının zorunlu kıldığı ve başka yerlerde de yapılması mümkün olmayan türden yatırım veya faaliyetlerden oluşması, başka bir deyişle, tarım arazisinin amaç dışı kullanımına izin verilebilmesi için, Devlete yüklenen tarım arazilerinin korunması ödevi ile sosyal veya ekonomik bazı zorunlu ihtiyaçlar arasında makul bir denge kurulması ve tarım arazisinin amaç dışı kullanımının sosyal veya ekonomik açıdan daha fazla kamusal yarar sağlayacağına ilişkin ortaya konulması gerektiği,

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

Uyu mazlıkta, Tekirda Valili i Sanayi ve Teknoloji I Müdürlü 'nün 05/11/2011 tarih ve 1926 sayılı kararında, Tekirda linde bulunan erkezky, Malkara ve Hayrabolu OSB'lerinde tahsisi yapılmamı parsel bulunmadı ı, söz konusu OSB'lerde arsa üretilebilecek bo alan da olmadı ı, 2014'te faaliyete geçmesi planlanan Asyaport Limanının olu turaca ı cazibe nedeniyle Sleymanpa a lesinde nüfus da ılımasının dengeli bir yapıda sürdürülebilmesini temin etmek amacıyla su kullanmayan ve atı ı evsel nitelikte bulunan i letmelerin bulunaca ı bir OSB'nin kurulması için dava konusu alanın en uygun yer olaca ı , yatırımcıların bölge dı ina yönelerek münferit ve da ınık sanayi alanları olu turmalarının önüne geilece i, yakla ık 15.000 ki iye istihdam sa lanaca ı, bölgede ya anan ehir içi gn engellenece i, yapılacak yatırımın insan, toplum ve evre ili kilerinde dengeyi bozucu nitelikte olmayaca ı ve toplumsal kayıplar bakımından toplum aleyhine sonuçlar do urmayaca ı, aksine il ekonomisine katkıda bulunaca ı kanaatine varılarak, yapılacak yatırımda kamu yararı bulundu unun belirtildi i,

Bu nedenle, davalı idarece dava konusu tarım arazisinin amaç dı ı kullanımının sosyal ve ekonomik açıdan daha fazla kamusal yarar sa layaca ı, yapılacak OSB ile insan, toplum ve evre ili kilerinde dengenin bozulmayaca ı, ekonomik, ekolojik ve toplumsal kayıplar bakımından toplum aleyhine sonuçlar do mayaca ı, aksine katma de eri yüksek ve ileri teknoloji yatırım ve istihdamın arttırılaca ı hususlarının sebepleriyle birlikte ortaya konuldu u görüldü nden, dare Mahkemesi kararında yer alan, tarım arazilerinin feda edilmesini gerektirecek düzeyde üstün bir kamu yararının bulunup bulunmadı ının ortaya konulamadı ına ili kin gerekçede de hukuka uyarlık bulunmadı ı,

Öte yandan, dare Mahkemesince stn bir kamu yararının bulunup bulunmadı ının ortaya konulmadı ı gerekçesine dayanak olarak gösterilen ve 1/25.000 lekli Tekirda li evre Düzeni Planının iptali istemiyle Mahkemenin E:2011/1428 esasına kayıtlı dosyasında görülen dava kapsamında alınan bilirki i raporu incelendi inde; anılan raporun, Tekirda l Genel Meclisinin 05/08/2011 tarih ve 125 sayılı ve Tekirda Belediye Meclisinin 19/08/2011 tarih ve 308 sayılı kararlarıyla kabul edilip, 22/08/2011 tarihinde Tekirda Valili ince onaylanan 1/25.000 lekli Tekirda li evre Düzeni Planına ili kin oldu u, bu raporda yer alan Tekirda line yönelik genel ifadelerden yola çıkılarak dava konusu edilen alanın tarım dı ı kullanımında kamu yararı bulunup bulunmadı ının de erlendirilemeyece i,

Bu veriler ı ında, Tekirda Sanayi ve Teknoloji I Müdürlü ünün 05/11/2011 tarih ve 1926 sayılı kamu yararı kararı ile dava konusu alanda OSB kurulmasında sakınca olmadı ı, bahse konu alan ile ilgili "Toprak Koruma Projesi"nin onaylandı ı, dava konusu alanın alternatifinin bulunmadı ının, Tekirda l Toprak Koruma Kurulu tarafından yapılan de erlendirme sonucu alınan 12/11/2013 tarih ve 44 sayılı kararla ortaya konuldu u, 21/05/2001 tarih ve 24408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçim Yönetmeli i'nin 5. maddesinin üçüncü fıkрасı gere i dava konusu alan ile aynı il sınırı içerisinde bulunan OSB'lerin doluluk oranının yüzde %75 olması artının sa landı ının

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

davalı idarece belirtildi i ve Çevre ve ehircilik Bakanlı ı verileri ile de bu durumun teyit edildi i, yer seçim ön de erlendirmesinde yapılan çalı maların ve söz konusu alanın tarım dı ı amaçla kullanılmasına izin verilmesine ili kin dava konusu i lemin, kamu yararı kararına dayalı oldu u görüldü ünden, dava konusu i leminde hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılarak Tekirda 1. dare Mahkemesinin 24/12/2014 tarih ve E:2014/591, K:2014/1347 sayılı kararının bozulmasına karar verilmi tir.

Ik Derece Mahkemesi ısrar kararının özet: Tekirda 1. dare Mahkemesinin 27/02/2020 tarih ve E:2019/1281, K:2020/474 sayılı kararıyla; dava konusu i lemin iptali yolundaki ilk kararda ısrar edilmi tir.

TEMY Z EDENLER N DD ALARI : Davalı idare ve davalı idare yanında müdahil tarafından, davanın süresi içerisinde açılmadı ı, ba ka bir davada alınan ve kendilerine tebli edilmeyen bilirki i raporuna dayanılarak hüküm kurulamayaca ı, bu davaya özel ayrıca ke if ve bilirki i incelemesi yaptırılması gerekti i, dava konusu alanda OSB kurulmasının, bu alanın tarım arazisi olarak kullanılmasına kıyasla ekonomik anlamda daha çok kamu yararına olaca ı, 20.000 ki iye istihdam sa layaca ı, OSB yatırımının Devlete ve mahalli idarelere de vergi geliri sa layaca ı, Mahkeme kararında belirtilen di er OSB'lerin, ana yol ba lantılarına ve Asyaport Limanına uzak mesafede oldu u, mevcut OSB'lerdeki doluluk oranının yeterli düzeyde sa landı ı, OSB yatırımının kamu yararı kararına dayandı ı ve alternatif alanın bulunmadı ı, tarım dı ı kullanım izni verilen alanın mevcut tarım arazilerinin oldukça küçük bir kısmını olu turdu u, bu nedenle ısrar kararının Daire kararında yer verilen gerekçelerle bozulması gerekti i ileri sürülmektedir.

KAR I TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, dare Mahkemesince verilen kararın usul ve hukuka **uygun** bulundu u ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadı ı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerekti i savunulmakta olup, davacı yanında müdahil tarafından savunma dilekçesi verilmemi tir.

DANI TAY TETK K HÂK M BÜNYAM N CANBOLATIN DÜ ÜNCES : Temyiz istemlerinin reddi ile Tekirda 1. dare Mahkemesi ısrar kararının onanması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Dani tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül etti inden davalı idarenin yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gere i görü üldü:

Üye Ali Ürker'in, dava konusu i lemin, davacı Odanın menfaatini do rudan etkilemedi i, bu nedenle davacı Odanın dava açma ehliyetinin bulunmadı ı yönündeki usule

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

ili kin oyuna kar ılık, davacı Odanın dava açma ehliyetinin bulundu una oyçoklu u ile karar verilerek, i in esasına geçildi.

HUKUK DE ERLEND RME:

dare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dı nda bir i e bakılmı olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlı ı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçelerinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemi tir.

Öte yandan, davalı idare ve müdahil tarafından, kendilerine tebli edilmeyen bilirki i raporuna dayalı olarak hüküm kuruldu u ileri sürülmekte ise de, Mahkeme kararının bilirki i raporundaki tespitlerle yetinmeyip, ba kaca hukuka aykırılık nedenlerine dayandı ı görüldü ünden bu husus kararı kusurlandırıcı nitelikte bulunmamı tir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idare ile davalı yanında müdahilin temyiz istemlerinin **REDD NE**,

2. Dava konusu i lemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ili kin Tekirda 1. dare Mahkemesinin temyize konu 27/02/2020 tarih ve E:2019/1281, K:2020/474 sayılı ısrar kararının **ONANMASINA**,

3. Bu kararın tebli tarihini izleyen günden itibaren 15 (onbe) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 17/03/2021 tarihinde, esasta ve gerekçede oyçoklu u ile karar verildi.

Ba kan
Hasan
GÜZELER
(XX)

Üye
Ali
KAZAN
(XX)

Üye
Bilal
ÇALI KAN
(XX)

Üye
Hasan
ODABA I

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Bilge
APAYDIN

Üye
Ali
ÜRKER
(X)

Üye
Fatih
TERZ

Üye
Recep
KILIÇ

Üye
Ömer
C VR
(X)

Üye
Sami
KARATEK N

Üye
Kemal
KUKU

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

KAR IOY

X- Tekirda 1. dare Mahkemesinin 27/02/2020 tarih ve E:2019/1281, K:2020/474 sayılı ısrar kararının, Danı tay Onuncu Dairesinin 02/07/2019 tarih ve E:2017/3404, K:2019/5216 sayılı kararında yer alan gerekçe do rultusunda bozulması gerekti i oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye
Ömer
C VR

Üye
Ali
ÜRKER

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

GEREKÇEDE KARAR İY

XX- Uyu mazlıkta, dava konusu i lemle, Tekirda li, Süleymanpa a lçesi, Karahisarlı, Nusratlı ve Ya cı Köyleri sınırları içerisinde yer alan mutlak tarım ve özel ürün arazilerinden olu an 410,4 hektarlık alanın, Tekirda Merkez Organize Sanayi Bölgesi kurulması amacıyla, tarım dı ı kullanımına izin verildi i görölmektedir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. maddesinde; mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ve sulu tarım arazilerinin tarımsal üretim amacı dı ında kullanılamayaca ı kurala ba lanmı tır. Ancak aynı maddede, sayma suretiyle belirtilen bazı amaçlar çerçevesinde, alternatif alan bulunmaması ve ilgili Toprak Koruma Kurulunun uygun görmesi artıyla, bu nitelikteki arazilerin, tarımsal üretim amacı dı ında kullanılmasına müsaade edilmi tir. Nitekim, "Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmı plan ve yatırımlar" da bu istisnai düzenlemelerden biri olarak öngörölmü tür.

Öte yandan, 22/08/2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve dava konusu i lem tarihinde yürürlükte olan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeli i'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında; "Yeni bir OSB ve ilave alan yer seçimi taleplerinin de erlendirmeye alınabilmesi için, il genelindeki ihtisas OSB'ler hariç, di er OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin en az %75 inde üretim veya in aata ba lanmı olması gerekmektedir. Ayrıca aynı sektör grubunu içeren ihtisas OSB'lerde de yukarıdaki oran aranır. Ancak, Özel OSB'ler ile Yatırım Destek ve Tanıtma Ajansının yatırımcı temin etti i projelerde bu oran aranmaz." düzenlemesine yer verilmi tir.

Anılan Yönetmelik maddesinde; OSB'nin kurulaca ı il genelindeki di er OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin en az %75'inde, üretim veya in aata ba lanmı olması durumunun, yeni bir OSB kurulabilmesinin ön artı olarak düzenlendi i, tahsisi yapılan ancak in aat ya da üretimin ba lamadı ı sanayi parsellerinin ise bu oranın hesabı dı ında tutuldu u anla ılmaktadır.

Temyizen incelenen ısrar kararında, uyu mazlık konusu alanın, 2009 tarihli 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planında "Tarım Alanı", 2011 tarihli 1/25.000 ölçekli Tekirda li Çevre Düzeni Planında ise kısmen "Tarımsal Niteli i I. Öncelikli Korunacak Alan", kısmen de "Mera Alanı" hakim kullanım fonksiyonlarına ili kin gösterimleri ifade eden lejant i aretlemleriyle tanımlandı ı belirtilerek, anılan Çevre Düzeni Planlarının açıklama raporları ile plan notlarında Tekirda linde yeni sanayi alanları açılmasının engellenmesine yönelik strateji geli tirildi ine de inilmi ise de; Çevre Düzeni Planlarında yer alan söz konusu plan notlarının, Tekirda il genelinde, stanbul sanayisinin desantralizasyonu sonrası, tarım arazilerine zarar verecek ekilde kontrolsüz geli en sanayile menin kontrol altına alınması amacını ta ıdı ı, sanayinin uygun

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1017

Karar No : 2021/507

görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileme ve çevre sorunlarını önlemek, kentle meyiyönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amaçlarını gerçekleştirmek üzere kurulan OSB'lerinin kurulmasını engellemediği açıktır.

Buna göre, dare Mahkemesince, 5403 sayılı Kanun'un 13. maddesinde mutlak tarım ve özel ürün arazilerinin tarımdışı amaçla kullanılabilmesi için gerekli kamu yararı ve alternatif alan bulunmaması artlarının gerçekleştiremediğinin tespiti için mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra varılacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, aynı davacı tarafından, 1/25.000 ölçekli Tekirdağ ili Çevre Düzeni Planının iptali istemiyle açılan ve Mahkemelerinin E:2011/1428 sayılı dosyası kapsamında, mahallinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi neticesinde hazırlanan raporda yer verilen görüş ve tespitlere dayanılmak suretiyle hüküm kurulmasında isabet bulunmamakta ise de; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan ve 28/04/2014 tarihi itibarıyla Tekirdağ il genelindeki mevcut OSB'lerdeki doluluk oranlarını gösteren tablonun incelenmesinden, Tekirdağ il genelinde mevcut OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin en az %75'inde üretim veya inşaat başlanması olması artını sağlamak amacıyla, yalnızca Malkara OSB'nin %80,9 oran ile bu artı sağlamakla görülmektedir.

Dolayısıyla, yeni bir OSB kurulabilmesinin ön artı olan, il genelindeki mevcut OSB'lerde en az %75 dolulukla ulaşılmış olması artının gerçekleştiremediğinden, dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, sonucu itibarıyla hukuka uygun olan dare Mahkemesi ısrar kararının yukarıda belirtilen gerekçe ile onanması gerektiği oyuyla, karara gerekçe yönünden katılmıyoruz.

Ba kan
Hasan
GÜZELER

Üye
Ali
KAZAN

Üye
Bilal
ÇALI KAN

E/K